

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.180/2023/9.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. május 31. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2023. január 27. napján meghozott 4.B.204/2022/11. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 7.200 (hétezer-kettőszáz) forint vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2023. január 27. napján kihirdetett 4.B.204/2022/11. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdése és (8) bekezdés I. fordulója alapján testi sértés büntetében. Ezért 2 év szabadságvesztés büntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést – a végrehajtás elrendelésének esetére – börtönben rendelte végrehajtani. Kimondta, hogy a terhelt – a szabadságvesztés végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyészség a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása végett élt jogorvoslattal. A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

[3] A vádlott védője az ügyészség fellebbezésére reagálva az ítéltáblához eljuttatott beadványában az ítélet helybenhagyását indítványozta.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.90/2023/2. számú észrevételében a vádlott terhére bejelentett ügyészségi fellebbezést fenntartotta, indítványt tett a büntetés súlyosítására, a szabadságvesztés felfüggesztésének mellőzésével egyidejűleg hosszabb tartamú börtönbüntetés és ahhoz igazodó tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására. Indítványozta továbbá, miszerint a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontja alapján állapítsa meg az ítéltábla, hogy a vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra.

[5] Az ítéltábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta felül.

[6] Az ügyesség által bejelentett fellebbezés alaptalan.

[7] A fellebbezést mivel kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését bírálta felül.

[8] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a-c) pont, (5a) bekezdés]. Értelmszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[9] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése, konkrétan a (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[10] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a valóban lényeges perjogi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

[11] A vádlott bűnösségének megállapítása szintén törvényes, nem merült fel olyan körülmény, mely a felmentést vagy az eljárás megszüntetését indokolná, hiszen büntethetőségi akadály nem valósult meg.

[12] A vádlott cselekményének jogi minősítése törvényes, azonban a jogi indokolás kiegészítésre szorul [Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja].

[13] A törvényszék tévesen nem adott részletes indokolást a jogi minősítést érintően. A Be. 562. § (2) bekezdésében foglaltak alapján, mely visszautal a Be. 561. § (3) bekezdésének e) pontjára az ítélet indokolását illetően, nem elegendő az alkalmazott jogszabályoknál a minősítés szerinti törvényhely megjelölése, hanem a bíróság által

megállapított tényállást követően kell szerepelnie az elbírált cselekmény minősítésének jogi indokolással ellátva.

[14] Ezt támasztja alá a Kúria 61. BK vélemény 5. pontjában megfogalmazott azon elvárás is, hogy már az ügydöntő határozat kihirdetése során közérthetően meg kell magyarázni a minősítés lényegét, különös tekintettel a minősítő körülményekre és az irányadó büntetési tételekre.

[15] Az ítéltábla kiemeli, figyelemmel a magyar büntetőeljárásban is már hatályos részleges precedens jellegre, hogy a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják (BH2020. 94., Kúria Bfv.I.486/2019.).

[16] Az Alaptörvény 25. cikkének (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Tekintettel arra, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra kötelező, így a jogszabály értelmezése során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül (12/2001. (V. 14.) AB határozat, 42/2015. (XI. 14.) AB határozat). A jogi indokolás hiányos, ha nem ismerteti az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot, vagy a Kúria alkalmazható testületi állásfoglalásait.

[17] Az irányadó tényállás szerint sértett a sérülések elszenvedésekor életveszélyes állapotban volt, az életét az idejekorán alkalmazott orvosi segítség mentette meg. A Kúria 3/2013. számú Büntető jogegységi határozata alapján az elkövető aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára a feltárt alanyi és tárgyi tényezők kapcsán lehet következtetést levonni. Szükséges volt tehát vizsgálni, hogy a vádlott szándéka élet, vagy testi épség elleni cselekmény elkövetésére irányult-e. Önhibából eredő ittas állapotban elkövetett cselekményeket érintően továbbá a Kúria III. számú Büntető elvi döntésének iránymutatása szerint az adott cselekmény kívülvilágban megjelenő tárgyi elemeiből vonható következtetés a terhelt szándékára. Igaz valóban, hogy a vádlott által használt vascső alkalmas lehet élet kioltására, de mindig az ügyben felmerülő konkrét körülményeket kell elemezni a szándékot illetően (BH2004.348.). Jelen ügyben folyamatos szóváltás, konfliktus után a sértett agresszív viselkedését követően a vádlott felindult állapotban egy ízben ütötte meg a vascsővel a sértett fejét hátulról ugyan nagy-igen nagy erővel, de ezt követően a támadással felhagyott. A helyszínen megvárta a mentőt, a rendőrséget, az eljárás folyamán végig sajnálatát fejezte ki a történetek miatt és a hatóságokkal együttműködött az események tisztázásában. Az előbbi tényezőket megvizsgálva megállapítható, hogy a vádlott a sértett testi épségét támadta, ölési szándékra nem lehet következtetni. A vádlott a testi épség megsértése kapcsán egyenes, míg az életveszélyes eredményre nézve eshetőleges szándékkal cselekedett.

[18] A vádlott által megvalósított cselekményt követően a büntető anyagi rendelkezések nagy mértékben szigorodtak a hozzátartozó sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekmények terheltjeivel szemben [Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontja, 69. § (2) bekezdés d) pontja]. A Btk. 2. § (2) bekezdésében rögzítettekbenől következőleg nyilván így az elkövetéskor hatályos büntető törvény rendelkezései szerint kellett eljárni a cselekmény minősítése és az alkalmazott joghátrányok szempontjából.

[19] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket túlnyomórészt feltárta és részletesen elemezte. Az ítéltábla azonban további enyhítő körülményeket észlelt, így a kettő éves időmúlás és a vádlott által tanúsított megbánás, melynek őszinteségét az igazságügyi pszichológus szakértői vélemény is alátámasztotta, szintén a vádlott javára vehetőek figyelembe.

[20] A Btk. 80. § (2) bekezdése nem érinti a Btk. 80. § (1) bekezdésének a rendelkezését, vagyis a bíróságnak a büntetés törvényben írt keretein belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabni a tetтарыos büntetést; a középértéktől eltérő büntetés kiszabását azonban csak akkor kell megindokolni, amennyiben az eltérés jelentős (BH2001. 354.).

[21] A törvényszék a Btk. 80. § (2) bekezdésének megjelölésével az irányadó középértéket pontosan határozta meg, majd attól a büntetési tétel alsó határa irányába történő jelentős eltérést alaposan megindokolta. Az indokokkal az ítéltábla egyetértett.

[22] Az elsőfokon eljáró törvényszék akkor is helyesen döntött, amikor a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztéséről határozott az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékára figyelemmel.

[23] Az ítéltábla arra a meggyőződésre jutott, hogy a vádlottal szemben körütekintően járt el a törvényszék akkor, amikor a középérték alatti szabadságvesztés büntetés kiszabására látott lehetőséget, annak a törvényi büntetési tételkeret alsó határában történő meghatározása mellett szól a vádlott által tett beismerő vallomás, az őszinte megbánó magatartás, az időmúlás és az, hogy egy kiskorú gyermekéről egyedül gondoskodik saját háztartásában. A kiszabott szabadságvesztés büntetés tetтарыos büntetés, annak jelentős súlyosítására az ítéltábla nem látott alapot (Debreceni Ítéltábla Bf.II.84/2022/6.számú ítélet).

[24] Az ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek.

[25] A kifejtetttekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[26] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 613. § (1) bekezdésén és 574. § (1) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2023. május 31.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2023. január 27. napján kihirdetett 4.B.204/2022/11. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.180/2023/9. számú másodfokú határozata által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. május 31.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke